

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 197

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 5 martie 2018

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 9 din 18 ianuarie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă	2–3
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 78 din 6 noiembrie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	4–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 9

din 18 ianuarie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Constantin Popescu și Silvia Popescu în Dosarul nr. 5.549/270/2013/a1 al Curții de Apel Bacău — Secția I civilă. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.204D/2017.

2. La apelul nominal se prezintă autorul excepției de neconstituționalitate, Constantin Popescu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost în mod legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției, care, în susținerea criticilor formulate, prezintă situația de fapt care a generat cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 6 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.549/270/2013/a1, **Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă**. Excepția a fost ridicată de Constantin Popescu și Silvia Popescu, într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului formulat de autori împotriva unei încheieri prin care a fost respinsă ca nefondată cererea de suspendare, întemeiată pe art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, formulată în cauza care are ca obiect o revendicare imobiliară.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul arată că dispozițiile art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale în măsura în care nu dau în competența instanței de judecată soluționarea recursului declarat împotriva încheierii de respingere a cererii de suspendare a cauzei.

7. **Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă** apreciază că textul normativ nu stipulează o cale de atac împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de suspendare a procesului *pendinte*, formulată de recurenții-pârâți, cerere întemeiată pe dispozițiile art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, în considerarea unui alt dosar aflat pe rolul instanțelor, care, odată soluționat, ar avea o influență determinantă în soluționarea prezentei cauze. Această împrejurare nu reprezintă o încălcare a dreptului la apărare, respectiv a dreptului de acces la o instanță de judecată, cu atât mai mult cu cât art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă consacră opțiunea instanței

investite de a suspenda sau nu judecata cauzei, iar părțile își pot formula apărărilor pe care le consideră corespunzătoare în procesul pendinte, ulterior respingerii cererii de suspendare. De asemenea, faptul că legiuitorul este îndrituit constituțional să aprecieze cu privire la căile procesuale de remediere a hotărârilor judecătorești, statuând asupra normelor și procedurilor aplicabile, nu este de natură să conducă la ideea încălcării dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare.

8. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul**, în raport cu susținerile autorilor excepției de neconstituționalitate, potrivit cărora dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care curtea de apel nu are competența de a judeca și recursul declarat împotriva încheierii de respingere a suspendării, apreciază că aceste critici vizează interpretarea și aplicarea normelor juridice, chestiune de resortul exclusiv al instanțelor judecătorești, deci care excedează controlului de constituționalitate, astfel că excepția de neconstituționalitate invocată este inadmisibilă.

10. Pe fond, consideră că reglementarea nu contravine principiului constituțional al liberului acces la justiție și nici nu instituie vreo discriminare. Pe de o parte, părțile interesate au posibilitatea de a exercita calea de atac a recursului sau, după caz, a apelului, fapt ce rezultă din coroborarea dispozițiilor din Codul de procedură civilă. Ceea ce diferă este numai momentul la care se poate exercita calea de atac, potrivit art. 282 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001, care prevede că „*Împotriva încheierilor premergătoare nu se poate face apel decât o dată cu fondul, în afara de cazul când prin ele s-a întrerupt cursul judecății*”. Pe de altă parte, diferențierea soluțiilor legale pentru cele două cazuri are o premisă rațională și obiectivă, și anume cea a efectelor juridice diferite produse de încheierea de admitere a suspendării judecării față de cea de respingere a suspendării judecării cauzei.

11. **Avocatul Poporului** arată că, în literatura de specialitate, s-a reținut că încheierea prin care s-a respins cererea de suspendare nu intră în domeniul de aplicare al art. 414 din Codul de procedură civilă, aceasta putând fi atacată odată cu fondul, dacă hotărârea pronunțată, prin care instanța se dezinvestește, este susceptibilă de vreo cale de atac; soluția decurge din faptul că aceste încheieri sunt încheieri premergătoare, iar atacarea lor odată cu fondul, afară de cazul când legea dispune altfel, este prevăzută de art. 466 alin. (4) din Codul de procedură civilă, norma aplicabilă și în recurs, dacă este cazul, potrivit art. 494 din Codul de procedură civilă. Pe de altă parte, prin Decizia nr. 324 din 26 noiembrie 2002, Curtea Constituțională a reținut că diferențierea soluțiilor legale pentru cele două cazuri are o premisă rațională și obiectivă, și anume cea a efectelor diferite produse. Având în vedere aceste argumente, apreciază că dispozițiile art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă sunt constituționale.

12. **Președinții Senatului și Camerei Deputaților** nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere al Guvernului și al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, cu următorul conținut: „*Recursul se poate declara cât timp durează suspendarea cursului judecării procesului, atât împotriva încheierii prin care s-a dispus suspendarea, cât și împotriva încheierii prin care s-a dispus respingerea cererii de repunere pe rol a procesului.*”

15. Din notele scrise ale autorilor excepției de neconstituționalitate, reiese, în mod indirect, că aceștia susțin că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 referitor la accesul liber la justiție.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, deși dispozițiile art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, soluția legislativă pe care acestea o consacră, prevăzută de art. 244 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865, a fost analizată de Curte, din perspectiva aceluiași critici de neconstituționalitate, raportate la art. 21 din Constituție, instanța constituțională constatând conformitatea normei procesuale cu Legea fundamentală. În acest sens sunt Decizia nr. 324 din 26 noiembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 20 decembrie 2002, Decizia nr. 224 din 3 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 27 iunie 2003, Decizia nr. 117 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 5 aprilie 2011, și Decizia nr. 293 din 23 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 397 din 2 iulie 2013. Prin deciziile menționate, instanța constituțională a reținut că „textul legal criticat nu conține nicio dispoziție discriminatorie, regimul juridic diferit — constând în aceea că numai încheierea prin care s-a dispus suspendarea judecării poate fi atacată cu recurs separat, în vreme ce încheierea prin care s-a respins cererea de suspendare poate fi atacată doar odată cu fondul — este determinat de deosebirea de situații care impune soluții legislative diferite, ambele fiind determinate de asigurarea celerității soluționării cauzelor aflate

pe rolul instanțelor. Astfel, nu se poate reține nicio încălcare a art. 16 alin. (1) din Constituție. Reglementarea procedurală dedusă controlului nu contravine nici art. 21 din Constituție, întrucât, chiar dacă încheierea de respingere a cererii de suspendare nu poate fi atacată cu recurs separat, ea poate fi atacată odată cu fondul”, potrivit prevederilor art. 466 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care constituie reglementarea de drept comun în materie.

17. Astfel, din analiza textului de lege criticat rezultă că încheierile de respingere și, respectiv, cele de admitere ale cererilor de suspendare a cursului judecării procesului produc efecte juridice diferite. Dacă, în primul caz, cursul judecării nu se întrerupe, în cel de-al doilea efectul constă în suspendarea judecării procesului cel puțin până la soluționarea căii de atac formulate împotriva încheierii prin care s-a dispus suspendarea. Împotriva încheierilor de respingere a cererii de suspendare se poate face apel odată cu fondul, potrivit art. 466 alin. (4) din noul Cod de procedură civilă, iar împotriva încheierilor prin care s-a dispus suspendarea se poate face recurs cât timp durează suspendarea cursului judecării procesului. Diferența de tratament juridic în cele două cazuri rezultă din efectele produse de cele două tipuri de încheieri, de respingere și, respectiv, de admitere a cererii de suspendare a judecării procesului. Astfel, potrivit art. 413 alin. (1) din Codul de procedură civilă, măsura suspendării este lăsată la aprecierea judecătorului, atunci când dezlegarea pricinii depinde de existența unui drept care face obiectul unui alt proces aflat în curs sau atunci când s-a început urmărirea penală pentru o infracțiune care ar avea o înrăurire hotărâtoare asupra hotărârii ce urmează să se dea. Dispoziția procedurală nu are un caracter imperativ, instanța având posibilitatea de a aprecia oportunitatea suspendării cursului judecării procesului.

18. Prin urmare, caracterul rațional și obiectiv al diferenței de tratament juridic al normei procedurale cuprinse în art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă rezultă din grija legiuitorului de a nu se întârzia judecarea cauzei, prin judecarea căii de atac împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de suspendare. Astfel, în caz de suspendare, judecarea cauzei respective poate dura foarte mult, însă în situația respingerii suspendării, judecarea cauzei continuă.

19. Mai mult, Curtea a reținut faptul că reglementarea procedurii de judecată, inclusiv a exercitării căilor de atac, se stabilește prin lege, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

21. Pentru toate aceste motive, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Popescu și Silvia Popescu în Dosarul nr. 5.549/270/2013/a/1 al Curții de Apel Bacău — Secția I civilă și constată că prevederile art. 414 alin. (2) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Bacău — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 18 ianuarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 78

din 6 noiembrie 2017

Dosar nr. 1.488/1/2017

Judecător Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Judecător Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Judecător Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Judecător Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Nicoleta Țăndăreanu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țăndărescu	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	— judecător la Secția I civilă
Aurelia Rusu	— judecător la Secția I civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Monica Ruxandra Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Decebal Constantin Dan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Năstasie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iuliana Măiereanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristian Daniel Oana	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 1.488/1/2017 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Sedința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă în vederea dezlegării următoarelor probleme de drept:

„1. lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 285/2010, Ordinul nr. 42/2011, anexa nr. 1, punctul G — stabilirea salariilor personalului din cadrul familiei ocupaționale «sănătate», art. II din Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 coroborat cu art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 coroborat cu art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în sensul de a se stabili dacă, începând cu data de 1 ianuarie 2011, tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază este cel stabilit potrivit Legii nr. 285/2010 și Ordinului nr. 42/2011, tarif care a fost preluat de legile anuale ulterioare de salarizare, care au reglementat pentru anii 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 salarizarea personalului plătit din fonduri publice, acte normative care, fără excepție, au dispus asupra evoluției tuturor elementelor sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, prin urmare inclusiv asupra acestui tarif orar pentru activitatea de gardă, ca element al salariului brut al personalului plătit din fonduri publice;

2. lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004, dispoziții în vigoare pentru perioada raportată la care se solicită plata diferențelor salariale și art. 3 alin. (1) din anexa nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010, în sensul de a se stabili dacă, începând cu data de 1.01.2011, după abrogarea Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, prin Legea-cadru nr. 284/2010, tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază este cel stabilit potrivit art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004, prin raportare la prevederile art. 30 alin. (5) lit. a) și anexa II/2 din Legea nr. 330/2009 și la dispozițiile art. 3 alin. (1) din anexa nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010, dacă, în urma lămuririi modului de interpretare și aplicare a prevederilor indicate la pct. 1, se ajunge la concluzia că, începând cu data de 1 ianuarie 2011, niciunul din actele normative care au reglementat asupra salarizării personalului plătit din fonduri publice nu ar mai dispune prin nicio prevedere asupra modului de stabilire a tarifului orar pentru activitatea de gardă”.

După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecătoarea Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă, prin Încheierea din 17 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.214/40/2016, a dispus, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

2. Cererea de pronunțare a hotărârii prealabile a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 22 mai 2017.

II. Temeiul juridic al sesizării

3. Articolul 519 din Codul de procedură civilă stipulează următoarele:

„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

4. Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, denumită, în continuare, *Legea nr. 285/2010*.

Art. 1 alin. (2): Începând cu 1 ianuarie 2011, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, astfel cum au fost acordate personalului plătit din fonduri publice pentru luna octombrie 2010, se majorează cu 15%, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

Art. 4 alin. (2): În anul 2011 nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

5. Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului finanțelor publice nr. 42/77/2011 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, denumit în continuare *Ordinul nr. 42/77/2011*.

Anexa nr. 1, pct. II, lit. G — Stabilirea salariilor personalului din cadrul familiei ocupaționale „sănătate”:

Medicul primar de la subpct. 3 efectuează gărzi în afara programului de la norma de bază.

Pentru activitatea prevăzută în linia de gardă medicul este salarizat potrivit prevederilor art. 3 din cap. II al anexei nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a

personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Tariful orar aferent salariului de bază în luna iunie 2010 a fost stabilit potrivit prevederilor art. 5 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilire a salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar. Ca urmare, în anul 2011 tariful orar se va stabili după cum urmează:

Tarif orar iunie 2010 = 14,8 lei (2.199 : 21,25 : 7)

Tarif orar iulie—decembrie 2010 = 14,8 * (1 - 25%) = 11,1 lei

Tarif orar ianuarie 2011 = 11,1 * (1 + 15%) = 12,8 lei

6. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, cu modificările ulterioare, denumită, în continuare, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010*.

Art. 1 alin. (2): În anul 2012, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2011, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

Art. 4 alin. (2): În anul 2012 nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările ulterioare.

7. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, aprobată prin Legea nr. 36/2014, cu modificările ulterioare, denumită, în continuare, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012*.

Art. 1: În anul 2013 se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna decembrie 2012 drepturile prevăzute la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012.

8. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012, cu modificările ulterioare, denumită, în continuare, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012*.

Art. 1 alin. (1) și (2): „(1) Cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează în două etape, astfel:

a) cu 8%, începând cu data de 1 iunie 2012, față de nivelul acordat pentru luna mai 2012;

b) cu 7,4%, începând cu data de 1 decembrie 2012, față de nivelul acordat pentru luna noiembrie 2012.

(2) Cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, se majorează potrivit alin. 1, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

9. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu completări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și

completările ulterioare, denumită, în continuare, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013*.

Art. 1 alin. (2): În anul 2014, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2013, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

10. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, denumită, în continuare, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014*.

Art. 1 alin. (2): În anul 2015, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2014, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

11. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare, denumită, în continuare, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015*.

Art. 1 alin. (2): În anul 2016, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare, care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația lunară brută de încadrare, se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2015, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

12. Ordinul ministrului sănătății nr. 870/2004 pentru aprobarea Regulamentului privind timpul de muncă, organizarea și efectuarea gărzilor în unitățile publice din sectorul sanitar, cu modificările și completările ulterioare, denumit, în continuare, *Ordinul nr. 870/2004*.

Art. 46 alin. (1): Plata orelor de gardă se face în funcție de tariful orar determinat în baza salariului de bază individual, corespunzător gradului profesional în care personalul este confirmat prin ordin al ministrului sănătății.

Art. 42 alin. (3): Orelor de gardă efectuate în afara programului normal de lucru și salarizate conform prevederilor prezentului regulament se includ în veniturile salariale brute lunare în funcție de care se determină numărul de puncte realizat în fiecare lună, pe baza cărora se determină cuantumul pensiei.

13. Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, denumită, în continuare, *Legea-cadru nr. 284/2010*.

Art. 7 alin. (1): Aplicarea prevederilor prezentei legi se realizează etapizat, prin modificarea succesivă, după caz, a salariilor de bază, soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare, prin legi speciale anuale de aplicare.

Art. 7 alin. (2): Valoarea salariilor de bază, soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare utilizată la reîncadrarea pe funcții a personalului în anul 2011 se stabilește prin legea privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice.

Art. 3 alin. (1) cap. II din anexa nr. III: Personalul sanitar cu pregătire superioară care efectuează gardi pentru asigurarea

continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază se salarizează cu tariful orar aferent salariului de bază.

Art. 8 din anexa nr. III: Regulamentul privind timpul de muncă, organizarea și efectuarea gărzilor în unitățile publice din sistemul sanitar se aprobă prin ordin al ministrului sănătății, cu consultarea organizațiilor sindicale semnatare ale contractului colectiv de muncă la nivel de ramură sanitară.

14. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, denumită, în continuare, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010*.

Art. 5 alin. (7): Tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază se determină într-un cuantum care să nu depășească nivelul determinat pentru luna decembrie 2009, fără a fi afectat de măsurile de reducere a cheltuielilor de personal aprobate prin art. 10 din Legea nr. 329/2009.

IV. Expunerea succintă a procesului

15. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Botoșani — Secția I civilă la data de 20 mai 2016, cu nr. 1.214/40/2015, reclamații, persoane fizice, au chemat în judecată pe pârâțul B solicitând ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să fie obligat pârâțul la plata diferențelor salariale rezultate dintre contravaloarea gărzilor încasate și contravaloarea gărzilor legal calculate prin raportare la salariul de bază individual, conform Legii-cadru nr. 284/2010, astfel cum rezultă din actele adiționale la contractele individuale de muncă sau deciziile de încadrare salarială, din mai 2013 și până la pronunțarea hotărârii pentru toți reclamanții.

16. În motivare au arătat că, în fapt, sunt salariați ai pârâțului, conform contractelor individuale de muncă, având funcțiile de medici primari, respectiv medic specialist, pe Secția obstetrică-ginecologie I și II și efectuează ore de gardă pentru asigurarea continuității asistenței medicale, conform fișelor colective de prezență și a graficelor de gardi. Aceste gardi le efectuează atât în timpul săptămânii în afara orelor de program, precum și în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, potrivit dispozițiilor legale, nu se lucrează.

Organizarea și efectuarea gărzilor în unitățile publice din sectorul sanitar sunt reglementate de Ordinul nr. 870/2004, modificat și completat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.067/2012, Ordinul ministrului sănătății publice nr. 748/2007 și Ordinul ministrului sănătății nr. 1.768/2011.

17. Programul gărzilor la nivelul fiecărei unități sanitare se întocmește lunar de conducerea secțiilor și se aprobă de conducerea unității sanitare (art. 44 din Ordinul nr. 870/2004).

18. Plata orelor de gardă se face în funcție de tariful orar determinat în baza salariului de bază individual corespunzător gradului profesional în care personalul este confirmat prin ordin al ministrului sănătății, așa cum prevede art. 46 din Ordinul nr. 870/2004.

19. Reclamanții au apreciat că, în mod corect și legal, gărzile ar fi trebuit să fie calculate prin raportare la salariul de bază, însă ele s-au calculat prin raportare la salariul de încadrare. La nivelul unității angajatoare gărzile efectuate pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului de lucru în zilele lucrătoare se salarizează cu un spor de 75% , iar gărzile efectuate pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului de lucru în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, potrivit dispozițiilor legale, nu se lucrează se salarizează cu un spor de 100%.

Ambele sporuri ar fi trebuit să se aplice la salariul de bază individual, dar în realitate s-au aplicat la salariul de încadrare.

20. Dacă legiuitorul ar fi înțeles să stabilească un quantum fix pentru plata gărzilor, ar fi prevăzut acest lucru. Dimpotrivă, legiuitorul a înțeles să cuantifice gărzile prin stabilirea unui spor în procent de 50% sau 100% aplicat la salariul de bază individual, la situația profesională a fiecărui salariat, motiv pentru care a și precizat în art. 4 cap. II anexa nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010 că, pentru determinarea tarifului orar, se utilizează salariul de bază al funcției de execuție stabilit pentru funcția și gradul profesional al fiecărui salariat. Or, reclamanții au funcții, gradații și vechime distincte, astfel încât cuantumul gărzilor trebuie calculat prin raportare la salariul de bază al fiecăruia.

21. Prin Sentința civilă nr. 1.178 din 16 decembrie 2016, Tribunalul Botoșani a admis în parte acțiunea și a obligat părătul să plătească reclamanților diferențele salariale rezultate din contravaloarea sumelor ce trebuiau plătite pentru orele de gardă efectuate în afara programului normal de muncă prin raportare la salariul de bază primit pentru fiecare lună din intervalul 20 mai 2013—31 iulie 2016 și sumele plătite cu acest titlu de către părât în acest interval, constatându-se că activitatea reclamanților a fost guvernată în intervalul menționat în acțiune de prevederile Ordinului nr. 870/2004.

22. Totodată, s-a reținut că în Ordinul nr. 42/77/2011 există o mențiune cu privire la stabilirea drepturilor pentru orele de gardă din afara programului normal de muncă. Astfel, la pct. II lit. G subpct. 4 din acest act normativ s-a consemnat, cu titlu de exemplu, că medicul primar care efectuează gărzi în afara programului de la norma de bază este salarizat potrivit prevederilor art. 3 din cap. II al anexei nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010.

23. Tariful orar aferent salariului de bază în luna iunie 2010 a fost stabilit potrivit prevederilor art. 5 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, conform căroră „Tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază se determină într-un quantum care să nu depășească nivelul determinat pentru luna decembrie 2009, fără a fi afectat de măsurile de reducere a cheltuielilor de personal aprobate prin art. 10 din Legea nr. 329/2009”.

24. Cât timp acest act normativ a fost în vigoare au fost aplicabile prevederile privind calcularea tarifului orar prin raportare la salariul determinat pentru luna decembrie 2009, însă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 a fost respinsă de Parlamentul României prin Legea nr. 30/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 180 din 20 martie 2012, producându-și astfel efectele doar până la data de 22 martie 2012.

25. În aceste condiții, în luna decembrie 2012, nu mai exista norma legală de stabilire a tarifului orar prin raportare la salariul de încadrare din decembrie 2009.

26. Totuși, Ordinul nr. 840/2007 a rămas în vigoare, astfel că, pentru orele de gardă din afara programului normal de activitate, ar fi trebuit stabilit un tarif orar.

27. Conform art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, în anul 2013, trebuiau menținute în plată la nivelul acordat pentru luna decembrie 2012 drepturile prevăzute la art. 1 și art. 3—5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012. Nici în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 și nici în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 legiuitorul nu a reglementat chestiunea tarifului orar aplicabil orelor de gardă efectuate în afara normei de bază. În Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 aplicabilă pentru drepturile aferente anului 2014, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 și Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 57/2015, aplicabile drepturilor aferente perioadei 1 ianuarie 2015—31 iulie 2016, nu există mențiuni cu privire la tariful orar aplicabil gărzilor efectuate în afara normei de bază.

28. Potrivit cap. II art. 3 alin. (1) din anexa nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010, personalul sanitar cu pregătire superioară care efectuează gărzi pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază se salarizează cu tariful orar aferent salariului de bază.

29. Mai mult decât atât, prin Ordinul nr. 840/2007 s-a stabilit că gărzile pot fi efectuate și de alți medici care nu au încheiate contracte de muncă cu unitatea spitalicească la care se efectuează garda sau cu oricare altă unitate spitalicească. Pentru cei angajați după data respingerii Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 nu exista vreo reglementare care să stabilească modalitatea concretă de stabilire a drepturilor și care să facă trimitere la salarizarea anterioară datei de 1 ianuarie 2010. Pentru aceștia, modalitatea de încadrare este cea stabilită de art. 3 alin. (5) din anexa nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010. Or, atât timp cât este aplicabil art. 3 alin. (5) din actul normativ anterior menționat rezultă că articolul în cauză este în întregime aplicabil, întrucât nu ar putea exista două tarife orare diferite pentru aceeași activitate, unul pentru medici angajați ai spitalului și unul pentru cei care lucrează doar în liniile de gardă cu contract de muncă cu timp parțial.

30. În raport cu cele consemnate, tribunalul a stabilit că gărzile efectuate de reclamanți în afara programului normal de muncă trebuiau salarizate prin raportare la cap. II art. 3 din anexa nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010, respectiv cu luarea în considerare a salariului de bază avut la momentul efectuării acestor gărzi și nu prin raportare la o sumă fixă avută în vedere de părât în baza unui act normativ respins de Parlament.

31. Împotriva acestei sentințe a formulat apel părătul și, în cadrul soluționării acestei căi de atac, Curtea de Apel Suceava, în temeiul art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a dispus suspendarea judecării apelului până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

V. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

32. Instanța de sesizare a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, în legătură cu chestiunile de drept invocate din oficiu de instanța de judecată, întrucât:

a) De lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 285/2010, Ordinul nr. 42/77/2011, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 coroborat cu art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004, dispoziții în vigoare pentru perioada raportat la care se solicită plata diferențelor salariale, prin raportare la art. 3 alin. (1) cap. II al anexei nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010 și la prevederile art. 30 alin. (5) lit. a) și anexa nr. II/2 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, denumită, în continuare, *Legea-cadru nr. 330/2009*, depinde soluționarea pe fond a cauzei, în care reclamanții salariați solicită să fie obligat părătul la plata diferențelor salariale rezultate dintre contravaloarea gărzilor încasate (calculate prin raportare la salariul de încadrare din anul 2009/salariu de bază, conform Ordonanței Guvernului nr. 17/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de

urgență a Guvernului nr. 115/2004 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului contractual din unitățile sanitare publice din sectorul sanitar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 304/2008) și contravaloarea gărzilor legal calculate prin raportare la salariul de bază individual conform Legii-cadru nr. 284/2010, astfel cum rezultă din actele adiționale la contractele individuale de muncă sau deciziile de încadrare salarială, invocând faptul că organizarea și efectuarea gărzilor în unitățile publice din sectorul sanitar sunt reglementate de Ordinul nr. 870/2004, modificat și completat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.067/2012, Ordinul ministrului sănătății publice nr. 748/2007 și Ordinul ministrului sănătății nr. 1.768/2011.

b) Problema de drept enunțată este nouă, nefiind identificată jurisprudență a Înaltei Curți de Casație și Justiție, care să fi statuat asupra acestei chestiuni de drept, fiind, în același timp, susceptibilă și de interpretări diferite, care, aplicate în cauze concrete, ar genera practică neunitară.

c) Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data de 17 mai 2017, iar Curtea de Apel Suceava este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată

33. Prin încheierea de sesizare s-a arătat că situația de fapt, față de care se impune lămurirea modului de aplicare și interpretare a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 285/2010, Ordinul nr. 42/77/2011, anexa nr. 1, lit. G — Stabilirea salariilor personalului din cadrul familiei ocupaționale „Sănătate”, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 coroborat cu art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004, art. 3 alin. (1) din cap. II al anexei nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010 este următoarea:

34. Reclamantii salariați fac parte din categoria personalului plătit din fonduri publice, salarizarea lor fiind stabilită prin lege.

35. Reclamantilor li s-a calculat tariful orar pentru orele de gardă efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază, prin raportare la cuantumul stabilit de Ordinul nr. 42/77/2011, considerând angajatorul apelant că acest tarif a fost preluat de toate legile anuale ulterioare de salarizare, care au reglementat salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

36. Părțile reclamante consideră că, începând cu data de 1 ianuarie 2011, după abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010, legile anuale de salarizare nu au mai cuprins niciun fel de reglementare asupra tarifului orar pentru orele de gardă efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază, astfel încât tariful orar pentru activitatea de gardă urmează a fi stabilit potrivit prevederilor art. 46 din Ordinul nr. 870/2004 raportat la prevederile art. 30 alin. (5) lit. a) și anexa nr. II/2 din Legea-cadru nr. 330/2009 și la dispozițiile art. 3 alin. (1) din cap. II al anexei nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010, respectiv prin valorificarea la calculul acestui tarif orar a salariului de bază în compunerea reglementată de Legea-cadru nr. 330/2009.

37. Lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor invocate, din cuprinsul actelor normative care au reglementat salarizarea personalului din fonduri publice, începând cu data de 1 ianuarie 2011, necesită o rezolvare de

principiu în scopul împiedicării perpetuării ori apariției unei noi jurisprudențe neunitare sub aspectele vizate de întrebările obiect al sesizării, în condițiile în care aceste dispoziții pot fi interpretate fie în sensul că dispun și asupra tarifului orar pentru activitatea de gardă, prin reglementările succesive asupra „celorlalte elemente ale sistemului de salarizare, care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația lunară brută de încadrare”, fie că nu mai dispun asupra acestui drept salarial, în lipsa unei trimiteri exprese în cuprinsul actelor normative invocate, în această din urmă situație urmând a se stabili dacă, în urma lămuririi modului de interpretare și aplicare a prevederilor art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004, prin raportare la prevederile art. 30 alin. (5) lit. a) și anexa nr. II/2 din Legea-cadru nr. 330/2009 și la dispozițiile art. 3 alin. (1) din cap. II al anexei nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010, tariful orar pentru activitatea de gardă poate fi determinat prin aplicarea coroborată a acestor reglementări.

38. Instanța de sesizare a apreciat că tariful orar pentru găzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază, pentru perioada supusă controlului judecătoresc, este cel reglementat de Legea nr. 285/2010 și de Ordinul nr. 42/77/2011, tarif care a fost preluat practic de legile ulterioare de salarizare, care au reglementat salarizarea personalului plătit din fonduri publice și care au dispus asupra evoluției tuturor elementelor de salarizare care compun salariul brut al reclamanților.

39. Această concluzie se desprinde, fără putință de tăgadă, din succesiunea de acte normative care, în timp, începând cu data de 1 ianuarie 2010, au reglementat asupra salarizării personalului plătit din fonduri publice și care, fără excepție, au dispus asupra tuturor elementelor de salarizare care fac parte din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația lunară brută de încadrare.

40. Tariful orar pentru găzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază constituie practic un drept salarial, este o componentă a salariului brut de care beneficiază această categorie de personal plătit din fonduri publice.

41. Tariful orar pentru activitatea prevăzută în linia de gardă este un element al sistemului de salarizare, care face parte din salariul brut al părților reclamante, acest drept salarial neputând fi privit izolat, rupt de ceea ce reprezintă practic noțiunea de salarizare, și anume totalitatea drepturilor bănești cuvenite pentru munca prestată, deci inclusiv drepturile bănești reprezentând tariful orar pentru găzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază.

42. Chiar Ordinul nr. 870/2004, a cărui aplicare o invocă reclamantii, dispune la art. 42 alin. (3) în sensul că orele de gardă efectuate în afara programului normal de lucru și salarizate conform prevederilor prezentului regulament se includ în veniturile salariale brute lunare.

43. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 acest element al sistemului de salarizare a primit o reglementare specială, distinctă, art. 5 alin. (7) dispunând, în mod expres, că tariful orar pentru găzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază se determină într-un cuantum care să nu depășească nivelul determinat pentru luna decembrie 2009, fără a fi afectat de măsurile de reducere a cheltuielilor de personal.

44. Prin urmare, această dispoziție nu prevede că s-ar calcula tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar prin raportare la salariul de bază prevăzut de art. 30 alin. (5) lit. a) din Legea-cadru nr. 330/2009, ci acesta se determină într-un cuantum care să nu depășească nivelul determinat pentru luna decembrie 2009.

45. Deci, noul salariu de bază stabilit prin Legea-cadru nr. 330/2009 nu constituie bază de calcul pentru alte drepturi care se acordă în raport cu salariul de bază, respectiv gărzi, deoarece legiuitorul conform prevederii mai sus enunțate stabilește că acest drept salarial se acordă în același cuantum de la 31 decembrie 2009, de unde rezultă clar că salariul de bază de la 31 decembrie 2009 constituie baza de calcul pentru dreptul salarial menționat și nu salariul de bază în compunerea reglementată de Legea-cadru nr. 330/2009.

46. Chiar dacă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 a fost abrogată, aceasta nu înseamnă că, ulterior intrării în vigoare a acestui act normativ, modul de calcul al tarifului orar pentru activitatea prevăzută în linia de gardă ar fi altul, în condițiile în care acest drept salarial, așa cum a fost el calculat pentru anul 2010, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010, a fost preluat de legile anuale ulterioare de salarizare, care au reglementat asupra cuantumului salariului brut al reclamanților, cuantum din care face parte și tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază.

47. Însuși actul normativ care a reglementat asupra salarizării unitare a personalului plătit din fonduri publice, respectiv Legea-cadru nr. 284/2010, dispune, la art. 7 alin. (1) și (2), în sensul că aplicarea prevederilor acestei legi se realizează etapizat, prin modificarea succesivă, după caz, a salariilor de bază, soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare, prin legi speciale anuale de aplicare, iar valoarea salariilor de bază, soldelor, funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare utilizate la reîncadrarea pe funcții a personalului în anul 2011 se stabilește prin legea privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice.

48. Legea nr. 285/2010 a reglementat asupra salarizării în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, iar, în aplicarea acestui act normativ, a fost emis Ordinul nr. 42/77/2011.

49. Legea nr. 285/2010, prin prevederile sale anterior enunțate, dispune asupra cuantumului tuturor elementelor sistemului de salarizare care fac parte din salariul brut de care trebuie să beneficieze personalul plătit din fonduri publice în anul 2011, dispunând, fără putință de tăgadă, asupra „celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare”, cuantumul acestor drepturi salariale, astfel cum au fost acordate personalului plătit din fonduri publice pentru luna octombrie 2010, fiind majorat cu 15%.

50. Ordinul nr. 42/77/2011, în anexa nr. 1, lit. G — Stabilirea salariilor personalului din cadrul familiei ocupaționale „Sănătate”, prevede și exemplifică, în mod clar și neechivoc, modul de calcul al dreptului salarial solicitat de părțile reclamante, stabilind că pentru activitatea prevăzută în linia de gardă, medicul beneficiază de tariful orar aferent salariului de bază stabilit potrivit prevederilor art. 5 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, în cuantum de la nivelul lunii octombrie 2010, majorat cu 15%, în acord tocmai cu actul normativ cu putere superioară, respectiv cu Legea nr. 285/2010, în executarea căruia a fost emis, și cu respectarea prevederilor art. 77 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă

pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cu care ordinele cu caracter normativ, instrucțiunile și alte asemenea acte ale conducătorilor ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale de specialitate sau ale autorităților administrative autonome se emit numai pe baza și în executarea legilor.

51. Chiar dacă Ordinul nr. 42/77/2011 a fost dat în aplicarea Legii nr. 285/2010, lege care a reglementat asupra salarizării personalului plătit din fonduri publice la nivelul anului 2011, aceste drepturi salariale au fost preluate de legile anuale ulterioare de salarizare.

52. Astfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru anul 2012, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 pentru anul 2013, raportat la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 pentru anul 2014, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 pentru anul 2015 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 pentru anul 2016 au dispus în mod expres, prin art. 1 alin. (2), asupra evoluției cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, dar și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare.

53. Or, un asemenea element al salariului brut este tocmai tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază.

54. Aceste acte normative, practic, au preluat tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază, stabilit potrivit Legii nr. 285/2010 și Ordinului nr. 42/77/2011, prin raportare la tariful calculat în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, reglementând asupra lui drept componentă a salariului brut al personalului plătit din fonduri publice.

55. Față de aceste considerente, instanța de trimitere nu poate considera că, începând cu data de 1 ianuarie 2011, tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază se determină în baza dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004, prin raportare la prevederile art. 30 alin. (5) lit. a) și anexa nr. II/2 din Legea-cadru nr. 330/2009 și la dispozițiile art. 3 alin. (1) din cap. II al anexei nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010.

56. În primul rând, Ordinul nr. 870/2004 nu a fost dat în interpretarea și aplicarea Legii-cadru nr. 330/2009 și nu avea cum să dispună asupra calculului tarifului orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază, prin raportare la un salariu de bază reglementat de un act normativ cu putere superioară emis ulterior.

57. Actul normativ care reglementa asupra salarizării reclamanților la data emiterii Ordinului nr. 870/2004 nu dispunea asupra salariului de bază al părților reclamante în compunerea care a fost stabilită abia începând cu data de 1 ianuarie 2010, data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009, astfel încât acest act normativ nu putea să prevadă mai multe drepturi decât legea de salarizare de la data emiterii lui.

58. În al doilea rând, potrivit dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 285/2010, în anul 2011 nu se aplică valoarea de

referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010.

59. Aceste prevederi au fost preluate și pentru anii ulteriori, respectiv:

— în anul 2012 nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010, potrivit art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010;

— pentru anul 2013 în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2012;

— pentru anul 2014 în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2013;

— pentru anul 2015 în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014;

— pentru anul 2016 în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015.

60. Chiar Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut, în considerentele Deciziei nr. 10/2017, că: „Toate actele normative anuale de salarizare, fără excepție din 2010 și până în prezent, nu au făcut decât să reia dispozițiile referitoare la valoarea de referință și la coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele Legii-cadru nr. 284/2010, prevederi care nu au fost niciodată aplicate.

61. Practic, niciun angajat bugetar nu a primit plăți salariale potrivit acestei legi, pentru că, prin acte normative anuale de salarizare, s-a derogat permanent, perpetuându-se starea de tranziție. Așadar, s-a procedat doar la o reîncadrare scriptică a personalului potrivit noilor grile, dar plata salariilor s-a realizat faptic la nivelul salariilor în plată din decembrie 2009.

62. Așadar, este de reținut faptul că, deși personalul bugetar a fost reîncadrat în conformitate cu dispozițiile legilor-cadru, el nu a fost salarizat în baza acestora, întrucât, la stabilirea salariului, nu au fost aplicate valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare, care, trimițând la cadrul normativ în vigoare la nivelul anului 2009, mențineau în plată cuantumul salarial din anii anteriori”.

63. În același sens s-a pronunțat Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și prin Decizia nr. 32/2015.

64. De asemenea, art. 8 din anexa nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010 prevede că regulamentul privind timpul de muncă, organizarea și efectuarea gărzilor în unitățile publice din sistemul sanitar se aprobă prin ordin al ministrului sănătății, cu consultarea organizațiilor sindicale semnatare ale contractului colectiv de muncă la nivel de ramură sanitară, un asemenea regulament nefiind elaborat.

65. În al treilea rând, acte normative cu putere superioară Ordinului nr. 870/2004 au reglementat, începând cu data de 1 ianuarie 2010, asupra salarizării personalului plătit din fonduri publice, dispunând inclusiv asupra tarifului orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază, drept element al salariului brut, astfel încât nu poate considera că acest drept salarial nu și-ar fi găsit reglementare în cuprinsul acestor acte normative.

66. Este vorba de acte normative care au impus cu forța legii modalitatea de calcul al dreptului salarial solicitat de reclamant și nivelul de referință la care se raportează cuantumul acestuia, anume nivelul lunii decembrie 2009.

67. Astfel, evoluția tarifului orar a fost reglementată practic prin legile anuale de salarizare, drept element al sistemului de salarizare care face parte, potrivit legii, din salariul brut, începând cu ianuarie 2012, fiind menținut nivelul acestuia prin legile anuale de salarizare, în raport cu tariful orar stabilit prin

art. 5 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, așa cum acest tarif a fost majorat prin Legea nr. 285/2010 și prin Ordinul nr. 42/77/2011.

68. În consecință, constatând atât admisibilitatea, cât și oportunitatea dezlegării chestiunilor controversate de drept, în temeiul dispozițiilor art. 519 și art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, s-a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu problemelor de drept.

VII. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

69. Reclamantii au considerat că plata orelor de gardă nu se poate face prin raportare la salariul stabilit de Ordonanța Guvernului nr. 17/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2004 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului contractual din unitățile sanitare publice din sectorul sanitar, câtă vreme Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2009 privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar pentru perioada mai—decembrie 2009, aprobată prin Legea nr. 300/2009 a stabilit, la art. 1, că: „pentru perioada 1 mai—31 decembrie 2009, în ceea ce privește salarizarea personalului din sectorul bugetar, se aplică următoarele acte normative: (...) c) Ordonanța Guvernului nr. 17/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2004 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului contractual din unitățile sanitare publice din sectorul sanitar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 83 din 1 februarie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 304/2008, cu modificările ulterioare”, iar Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 115/2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 125/2005, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogată parțial prin Legea-cadru nr. 330/2009.

70. Așa cum rezultă din deciziile de încadrare salarială/actele adiționale la contractele individuale de muncă, salariul de bază individual stabilit conform Legii-cadru nr. 284/2010 s-a modificat conform actelor normative anuale de salarizare. Or, dacă orele de gardă s-ar raporta în permanență la vechiul salariu din decembrie 2009, ar rezulta sume fixe aplicate an de an cu titlu de spor gardă, iar dacă legiuitorul ar fi înțeles să le aplice sub formă de sume fixe, ar fi prevăzut expres acest lucru, însă legislația în vigoare prevede cote procentuale aplicate la salariul de bază individual.

71. Ordinul nr. 42/77/2011 nu a fost valabil decât pentru anul 2011, deoarece a fost emis pentru punerea în aplicare a Legii nr. 285/2010, numai pentru salarizarea bugetarilor pentru anul 2011, conținând exemple de calcul pentru tariful orar pentru gardă/sporuri pentru condiții deosebite de muncă și făcând trimiteri la salariile stabilite conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010, însă este de remarcat că acest act normativ a fost abrogat prin art. 39 lit. x) din Legea-cadru nr. 284/2010 și, ulterior, a fost respins prin Legea nr. 30/2012. Ordinul invocat, fiind un act cu putere inferioară, nu poate conține norme care să contravină dispozițiilor legale cu putere superioară conținute de art. 3 din Cap. II — anexa nr. III „Sănătate” la Legea-cadru nr. 284/2010.

72. Ordinul nr. 42/77/2011 a avut aplicabilitate numai pentru anul 2011, iar, în continuare, pentru anii următori niciun alt act normativ de salarizare anuală nu a făcut referire expresă la plata orelor de gardă, astfel încât, în toată această perioadă, au rămas aplicabile prevederile art. 3, art. 4 și art. 5 din Cap. II — anexa nr. III „Sănătate” la Legea-cadru nr. 284/2010 și ale Ordinului nr. 870/2004.

73. Apelantul pârât a arătat că, în cuprinsul Legii-cadru nr. 284/2010, legiuitorul, prin art. 7, stabilește expres că

aplicarea prevederilor Legii-cadru nr. 284/2010 se realizează etapizat, prin legi anuale de salarizare. Pentru anul 2011, valoarea salariilor de bază se stabilește prin legea privind salarizarea în anul 2011, respectiv Legea nr. 285/2010.

74. Conform art. 1 din Legea nr. 285/2010, cuantumul brut al salariilor și cuantumul sporurilor, astfel cum au fost acordate personalului plătit din fonduri publice pentru luna octombrie 2010, se majorează cu 15%, iar, în baza art. 17 din aceeași lege, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerul Finanțelor Publice au emis Ordinul nr. 42/77/2011, stabilindu-se formula concretă de calcul al gărzilor pentru personalul din cadrul familiei ocupaționale „Sănătate”.

75. Legile anuale de salarizare care au urmat nu s-au dovedit altceva decât norme de amânare a aplicării Legii-cadru nr. 284/2010, prin care s-au menținut drepturile salariale stabilite prin Legea-cadru nr. 330/2009.

76. Astfel, pentru anul 2011 a fost adoptată Legea nr. 285/2010, care prevedea expres, la art. 1 alin. (2), că, „începând cu 1 ianuarie 2011, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, astfel cum au fost acordate personalului plătit din fonduri publice pentru luna octombrie 2010, se majorează cu 15%, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

77. Pentru anul 2012 a fost adoptată Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, care a prevăzut, în mod expres, că „în anul 2012, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2011, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

78. Pentru anul 2013, aceleași dispoziții au fost preluate în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, în continuare, anual, apărând legislație specifică amânării aplicării Legii-cadru nr. 284/2010.

79. Se poate observa că legile anuale adoptate până în prezent nu sunt, în fapt, de implementare a legii-cadru, ci acte normative prin care se exclude aplicarea Legii-cadru nr. 284/2010 pentru perioada vizată.

80. Apelantul pârât a invocat și deciziile nr. 32/2015 și nr. 10/2017, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

81. Având în vedere că dispozițiile referitoare la valoarea de referință și la coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele Legii-cadru nr. 284/2010 nu s-au aplicat nici până la acest moment, rezultă că tariful orar pentru orele de gardă trebuie calculat la salariul aflat în plată în luna decembrie 2009.

82. De altfel, din decembrie 2009 și până la intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2016, nicio altă normă legislativă nu a stabilit un alt salariu de bază pentru aplicarea tarifului orar la orele de gardă.

83. Ordinul nr. 42/77/2011 este un act normativ de aplicare a Legii nr. 285/2010, art. 17 statuând că, „în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerul Finanțelor Publice vor elabora normele metodologice de aplicare a prezentei legi, care vor fi aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului finanțelor publice, care va

stabili și formula concretă de calcul a salariilor, indemnizațiilor și soldelor pentru anul 2011.”

84. Din cuprinsul acestui act normativ de aplicare a prevederilor Legii nr. 285/2010 reiese clar că formulele concrete de calcul al gărzilor au la bază salariul din decembrie 2009.

85. Deși oficial au avut aplicabilitate până la 31 decembrie 2011, modul de calcul și cuantumul gărzilor stabilite prin Ordinul nr. 42/77/2011 au fost preluate în fiecare lege anuală de salarizare, respectiv de Legea nr. 283/2011, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015.

VIII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

86. Curtea de Apel Bacău a comunicat că, la nivelul Tribunalului Bacău, practica judiciară este în sensul că modalitatea de calcul a tarifului orar pentru găzile efectuate de medici, începând cu 1 ianuarie 2011, este cea stabilită de Ordinul nr. 42/77/2011, care, la pct. II lit. G, exemplifică modul de calcul al acestui tarif, rezultând raportarea sporurilor la salariul de bază, calculat fără includerea sporurilor prevăzute de Legea-cadru nr. 330/2009 ca făcând parte din salariul de bază, prin urmare, astfel cum acesta era reglementat în anul 2009 (Sentința civilă nr. 380 din 9 mai 2017, pronunțată de Tribunalul Bacău — Secția I civilă în Dosarul nr. 3.598/110/2016).

87. Curtea de Apel Brașov a comunicat că nu a fost identificată jurisprudență vizând chestiunile de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

Punctul de vedere exprimat în urma consultării judecătorilor Secției civile a Curții de Apel Brașov este în sensul că, referitor la prima problemă de drept, tariful orar pentru găzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază este cel stabilit prin Ordinul nr. 42/77/2011, cu raportare la Ordinul ministrului sănătății nr. 547/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea sporurilor la salariile de bază, în conformitate cu prevederile notei din anexa nr. II/2 la Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, tarif care a fost preluat ulterior de legile anuale de salarizare, care nu au modificat plata acestor drepturi. În mod similar se pune problema și în cazul celei de-a doua chestiuni de drept, cu mențiunea că Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a pronunțat asupra salarizării personalului din cadrul familiei ocupaționale „Sănătate”, prin Decizia nr. 10 din 20 februarie 2017.

88. Curtea de Apel București, în exprimarea unui punct de vedere teoretic referitor la problemele de drept ivite pe rolul instanței de sesizare, a comunicat că opinia exprimată de judecătorii Secției civile a Tribunalului Giurgiu este în sensul că Legea nr. 285/2010, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, art. II din Legea nr. 283/2011, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, până la forma în vigoare începând cu data de 9 iunie 2016, au prevederi exprese care dispun că munca suplimentară efectuată peste durata normală a timpului de lucru de către personalul din sectorul bugetar încadrat în funcții de execuție sau de conducere, precum și munca prestată în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările legale în vigoare, nu se lucrează, în cadrul schimbului normal de lucru, se vor compensa cu timp liber corespunzător.

În raport cu aceste dispoziții speciale, prevederile din actele normative anterior menționate referitoare la drepturi remuneratorii sunt excluse de la aplicare în situația muncii

suplimentare, iar exemplul de calcul din Ordinul nr. 42/77/2011, anexa nr. 1 pct. G ignoră interdicția de remunerare prevăzută de legile anuale de punere în aplicare a dispozițiilor Legii-cadru nr. 284/2010.

În cazul în care pentru activitatea de gardă a medicilor, angajatorul nu a asigurat compensarea cu timp liber corespunzător, conform dispozițiilor legilor anuale de salarizare, poate fi angajată răspunderea delictuală a acestuia, prejudiciul putând fi cuantificat pe baza prevederilor art. 3 din cap. II al anexei nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010.

89. Curtea de Apel Galați, anexând practică judiciară, a comunicat că, în conformitate cu dispozițiile art. 46 din Ordinul nr. 870/2004, plata orelor de gardă se face în funcție de tariful orar determinat în baza salariului de bază individual, corespunzător gradului profesional în care personalul este confirmat prin ordin al ministrului sănătății.

Prin Ordinul nr. 42/77/2011 s-a stabilit tariful orar raportat la salariul de bază din luna iunie 2010, în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010, dar acest din urmă act normativ a fost abrogat prin art. 39 lit. x) din Legea-cadru nr. 284/2010, iar Legea nr. 285/2010 care a reglementat salarizarea pentru anul 2011 și legile de salarizare din următorii ani nu conține alte dispoziții în legătură cu plata orelor de gardă.

În consecință, rămân aplicabile dispozițiile Legii-cadru nr. 284/2010 și ale Ordinului nr. 870/2004, care fac referire la stabilirea tarifului orar raportat la salariul de bază (Sentința civilă nr. 100 din 5 februarie 2016, pronunțată de Tribunalul Galați — Secția I civilă în Dosarul nr. 3.325/121/2015, definitivă prin Decizia civilă nr. 510 din 6 septembrie 2016 a Curții de Apel Galați — Secția Conflicte de muncă și asigurări sociale, Sentința civilă nr. 1.408 din 22 noiembrie 2016, pronunțată de Tribunalul Galați — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.713/121/2015).

90. La nivelul Curții de Apel Suceava a fost identificată Sentința civilă nr. 715 din 19 iunie 2015, pronunțată de Tribunalul Botoșani — Secția civilă în Dosarul nr. 4.028/40/2014, schimbată în parte prin Decizia civilă nr. 116 din 28 ianuarie 2016 a Curții de Apel Suceava — Secția I civilă, în sensul că a fost obligat pârâtul la plata către reclamant, persoane fizice, a sporului pentru condiții deosebit de periculoase în procent de 50% în funcție de timpul efectiv lucrat în blocul operator pe perioada gărzii efectuate în cadrul programului de lucru inclus în norma de bază.

În considerentele hotărârilor menționate s-a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 a fost abrogată prin art. 39 lit. x) din Legea-cadru nr. 284/2010, iar Legea nr. 285/2010 care a reglementat salarizarea pentru anul 2011 și legile ulterioare de salarizare nu conțin alte dispoziții în legătură cu plata orelor de gardă. În aceste condiții rămân aplicabile prevederile Legii-cadru nr. 284/2010 și ale Ordinului nr. 870/2004, care fac referire la stabilirea tarifului orar raportat la salariul de bază al reclamantilor.

O opinie contrară a fost exprimată prin Sentința civilă nr. 645 din 23 iunie 2016, pronunțată de Tribunalul Botoșani — Secția civilă în Dosarul nr. 483/40/2016, definitivă prin Decizia civilă nr. 966 din 2 noiembrie 2016 a Curții de Apel Suceava — Secția I civilă, în sensul că Ordinul nr. 42/77/2011, în anexa nr. 1 pct. G, prevede și exemplifică în mod clar și neechivoc modul de calcul al sporurilor, cu trimitere explicită la cuantumul sporurilor de la nivelul lunii octombrie 2010, cuantum pe care îl majorează cu 15%, în acord cu Legea nr. 285/2010 și cu respectarea prevederilor art. 77 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Același ordin stabilește că, pentru activitatea prevăzută în linia de gardă, medicul beneficiază de tariful orar aferent salariului de bază, stabilit potrivit art. 5 alin. (7) din Ordonanța de Urgență a Guvernului

nr. 1/2010, în cuantumul de la nivelul lunii octombrie 2010, majorat cu 15%. Chiar dacă Ordinul nr. 42/77/2011 a fost emis în aplicarea Legii nr. 285/2010, act normativ care a reglementat asupra salarizării personalului plătit din fonduri publice la nivelul anului 2011, aceste drepturi salariale au fost preluate de legile anuale ulterioare de salarizare.

91. Curtea de Apel Timișoara a comunicat că la nivelul Tribunalului Arad — Secția I civilă nu există o practică judiciară unitară asupra chestiunilor de drept supuse analizei. Astfel, într-o opinie, s-a considerat că tariful orar pentru găzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază este cel stabilit potrivit art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004, prin raportare la prevederile art. 30 alin. (5) lit. a) și anexa nr. II/2 din Legea-cadru nr. 330/2009 și la dispozițiile art. 3 alin. (1) din cap. II al anexei nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010 (Sentința civilă nr. 300 din 10 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 25/108/2015, schimbată în parte prin Decizia civilă nr. 1.161 din 29 septembrie 2016 a Curții de Apel Timișoara — Secția Litigii de muncă și asigurări sociale, în ceea ce privește cuantumul diferențelor salariale).

Prin Sentința civilă nr. 411 din 10 februarie 2017, pronunțată de Tribunalul Arad — Secția I civilă în Dosarul nr. 6.147/108/2016, s-a opinat în sens contrar, dar în considerarea împrejurării că reclamantii nu sunt medici și nu asigură permanența în cadrul serviciilor de medicină legală.

92. Curțile de Apel Alba Iulia, Cluj, Constanța, Craiova, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești și Târgu Mureș au comunicat că nu a fost identificată jurisprudență cu privire la problemele de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

93. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 1.438/C/2.403/III-5/2017 din 3 iulie 2017, a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nu se verifică practică judiciară în chestiunile de drept care formează obiectul sesizării Curții de Apel Suceava.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

94. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 32 din 19 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 1.329/1/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 din 9 februarie 2016, a reținut că „în raport cu prevederile art. 7 din Legea-cadru nr. 284/2010, ce stabilesc aplicarea etapizată a dispozițiilor sale, și cu cele ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 285/2010, art. 4 alin. (2) din Legea nr. 283/2011, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, care opresc aplicarea efectivă a valorii de referință și a coeficienților de ierarhizare corespunzător claselor de salarizare din anexele Legii-cadru nr. 284/2010, ținând seama și de prevederile art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 285/2010, se va face distincție între reîncadrare, potrivit legii-cadru de salarizare, și plata efectivă a drepturilor salariale, iar plata efectivă a drepturilor salariale urmează a se efectua potrivit dispozițiilor art. 2 din Legea nr. 285/2010 prin raportare la nivelul de salarizare în plată pentru funcția similară, respectiv prin raportare la drepturile salariale acordate unei persoane cu același grad profesional și aceeași tranșă de vechime în muncă și în funcție și care a trecut în aceste tranșe de vechime ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 285/2010.”

95. Prin Decizia nr. 10 din 20 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 3.476/1/2016 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 28 martie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că, „în interpretarea și aplicarea

unitară a dispozițiilor art. 21 din Legea-cadru nr. 284/2010, raportat la dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 285/2010, art. II art. 1 alin. (2) și art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, art. 1 și art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 1 alin. (2) și art. 8 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 1 alin. (2) și art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 și art. 1 alin. (2) și art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, începând cu data de 1 ianuarie 2011, pentru familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate», locurile de muncă, categoriile de personal, mărirea concretă a sporurilor și condițiilor de acordare a acestora sunt cele stabilite prin Regulamentul aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 547/2010, în conformitate cu prevederile Notei din anexa nr. II/2 la Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.»

X. Jurisprudența Curții Constituționale

96. Curtea Constituțională a fost sesizată în numeroase rânduri cu soluționarea unor excepții de neconstituționalitate a diferitelor prevederi ale Legii-cadru nr. 284/2010, ale Legii nr. 285/2010 și Legii nr. 283/2011, care au fost respinse, relevante fiind următoarele decizii:

— Decizia nr. 1.655 din 28 decembrie 2010 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor legii privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, în ansamblul său, precum și în special, ale art. 1 din lege; Decizia nr. 669 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 285/2010; Decizia nr. 884 din 25 octombrie 2012 vizând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 285/2010; Decizia nr. 6 din 17 ianuarie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 și art. 6 din Legea nr. 285/2010; Decizia nr. 166 din 19 martie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (3) din Legea-cadru nr. 284/2010 și art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 285/2010; Decizia nr. 150 din 18 martie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 din Legea nr. 285/2010.

Astfel, Curtea Constituțională a reținut că Legea-cadru nr. 330/2009 a fost abrogată prin dispozițiile art. 39 lit. w) din Legea-cadru nr. 284/2010. Această intervenție legislativă a avut ca scop evitarea posibilităților de dezechilibre financiare pe care aplicarea Legii-cadru nr. 330/2009 le-ar fi putut provoca.

Curtea Constituțională a decis că avansarea personalului încadrat pe funcții de execuție în gradația corespunzătoare tranșei de vechime în muncă și calculul indemnizațiilor potrivit acestor gradații se fac potrivit normelor juridice în vigoare la data unei astfel de avansări, cuantumul ce ar fi putut fi calculate potrivit legislației aplicabile anterior acestei date neavând regimul juridic al unor drepturi câștigate. Totodată, a subliniat faptul că legiuitorul poate interveni oricând, din rațiuni ce țin de politica economico-financiară a statului, cu reglementarea unor criterii de avansare și a unor metodologii de calcul al indemnizațiilor obținute în urma avansării, ce devin aplicabile de la data intrării lor în vigoare, înlocuind vechile norme având același obiect, pe care le abrogă.

97. Cu privire la dispozițiile Legii nr. 285/2010, supuse controlului de constituționalitate, prin Decizia nr. 1.655 din 28 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 20 ianuarie 2010, Curtea Constituțională a reținut că, „prin Opinia nr. 598 din 20 decembrie 2010 a Comisiei de la Veneția, dată la cererea președintelui Curții Constituționale a Macedoniei, opinie care a fost adoptată la cea de-a 85-a sesiune plenară a Comisiei de la Veneția din 17—18 decembrie 2010, s-a arătat, în mod expres, că, «în lipsa unei interdicții constituționale exprese, o reducere a salariilor judecătorilor

poate fi justificată în situații excepționale și în anumite condiții stricte, fără a fi privită ca o încălcare a independenței autorității judecătorești». În continuare, în opinia invocată, se arată că o asemenea situație excepțională există atunci când statul suferă în mod considerabil de pe urma unei crize economice și pentru motive întemeiate legiuitorul găsește necesar să reducă salariile tuturor oficialilor statului (a se vedea paragrafele 20 și 21 ale opiniei citate). Cu alte cuvinte, o situație de criză economică este un temei suficient de grav pentru a determina o măsură de reducere a salariilor aplicată nediscriminatoriu întregului personal plătit din fonduri publice”. În aceste condiții, s-a reținut că dispozițiile de lege criticate de autorii excepției se aplică tuturor categoriilor personalului plătit din fonduri publice, aflate în situația prevăzută în cuprinsul Legii nr. 285/2010, fără privilegii și fără discriminări.

XI. Rapoartele asupra chestiunilor de drept

98. Judecătorii-raportori au depus două rapoarte, în care au exprimat puncte de vedere diferite, după cum urmează:

99. Într-o primă opinie, reținându-se că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile de dezlegare a unor chestiuni de drept, s-a considerat că tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar cu pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază este cel stabilit potrivit art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004 și la dispozițiile art. 3 din cap. II a anexei nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010 și anexa nr. II/2 din Legea nr. 330/2009.

100. Într-o a doua opinie s-a apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile de dezlegare a unor chestiuni de drept.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

101. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, rapoartele întocmite de judecătorii-raportori, punctele de vedere exprimate de părți, precum și problemele de drept ce se solicită a fi dezlegate, reține următoarele:

102. În privința obiectului și a condițiilor sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul articolului 519 din Codul de procedură civilă, instituie o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

- existența unei cauze aflată în curs de judecată;
- cauza să fie soluționată în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;
- chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

103. Procedând în analiza asupra admisibilității sesizării, se constată că primele trei condiții sunt îndeplinite, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de un complet al Curții de Apel Suceava, investit în ultimă instanță cu soluționarea unui conflict de muncă, potrivit dispozițiilor art. 208 raportat la art. 214 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 96 pct. 2 și art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

104. Astfel, Curtea de Apel Suceava este legal investită cu soluționarea unui apel într-o cauză în care pune problema interpretării normelor legale aplicabile pentru determinarea tarifului orar pentru gărzile efectuate de personalul medical cu

pregătire superioară pentru asigurarea continuității asistenței medicale în afara normei legale de muncă și a programului normal de lucru de la funcția de bază, în cadrul unui litigiu de muncă privind plata unor diferențe salariale, hotărârea pronunțată de tribunal în primă instanță fiind supusă numai apelului.

105. În ceea ce privește condiția ca problema supusă interpretării să se identifice într-o chestiune de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a arătat, în jurisprudența sa, că „Articolul 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de chestiune de drept. În doctrină s-a arătat însă că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare”. (Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016).

106. Obiectul procedurii îl reprezintă, așadar, fără excepție, o normă de drept, un text de lege care, ca urmare a interpretării printr-o argumentație juridică consistentă și divergentă, poate primi o aplicare diferită în situații cvasiidentice și poate determina, în final, o jurisprudență neunitară.

107. Contrar, nu poate constitui obiect al procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile o suită de texte legale din acte normative succesive care reglementează într-o anumită materie, în scopul determinării modului aplicării legii în timp, sau al identificării normei care, în succesiunea modificărilor, se aplică la un caz concret.

108. Aceasta pentru că, așa cum s-a arătat, „chestiunea de drept” a cărei lămurire se solicită trebuie să fie specifică și să pună în dezbatere o normă de drept punctuală, o anumită dispoziție legală, iar nu un întreg act normativ sau o suită de articole din mai multe acte normative, chiar dacă acestea reglementează într-o singură materie, în mod succesiv.

109. De asemenea, problema de drept trebuie să fie una calificată, adică să necesite cu pregnanță lămurirea înțelesului și efectului juridic al respectivei dispoziții.

110. Consecvent acestei idei nu reprezintă chestiune de drept, de natură să facă obiectul procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile, identificarea normei de drept care se aplică într-o anumită cauză prin stabilirea limitelor în timp a efectelor actelor normative succesiv adoptate în procesul legislativ. Nu în ultimul rând, problema de drept trebuie să fie reală, iar nu aparentă, să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului, al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile.

111. În acest context, verificând premisele sesizării, determinate de circumstanțele litigiului, se subliniază că prin modalitatea de formulare a întrebărilor, instanța de trimitere nu pune în discuție, în cele din urmă, interpretarea unei norme de drept, ci tocmai identificarea normei de drept aplicabile, problemă asupra căreia completul nu s-a putut clarifica.

112. În esență, reclamantii, salariați, au solicitat instanței plata diferențelor salariale rezultate din contravaloarea gărzilor încasate, calculate prin raportare la salariul de încadrare, și celor efectiv datorate, calculate prin raportare la salariul de bază individual.

113. Pentru a verifica temeinicia unei asemenea pretenții, demersul esențial al instanței de fond trebuie să fie acela de a stabili dreptul incident, adică actul normativ incident care stabilește natura juridică a dreptului pretins de reclamant și reglementarea sa juridică.

114. Instanța de trimitere nu epuizează această obligație, ci identifică suita actelor normative consecutive adoptate în domeniul salarizării personalului sanitar.

115. Sunt astfel enumerate ca „norme de drept supuse dezlegării”:

— art. 1 alin. (2) din Legea nr. 285/2010;

— anexa 1 pct. II lit. G din Ordinul nr. 42/77/2011;

— art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010;

— art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012;

— art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012;

— art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013;

— art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014;

— art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015;

— art. 46 alin. (1) din Ordinul nr. 870/2004; și

— art. 3 alin. (1) din cap. II al anexei nr. III din Legea-cadru nr. 284/2010.

116. Autorul sesizării consideră, prin întrebările adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție, că, dat fiind obiectul cererii de chemare în judecată, se impune lămurirea interpretării coroborate a tuturor dispozițiilor arătate, în sensul de a se stabili, după abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 începând cu 1 ianuarie 2011 și în măsura în care legile ulterioare de salarizare nu au mai reglementat asupra tarifului orar pentru orele de gardă efectuate de personalul sanitar, dacă acestuia îi sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 285/2010 și ale Ordinului nr. 42/77/2011 sau prevederile art. 46 din Ordinul nr. 870/2004, raportat la dispozițiile art. 30 alin. (5) lit. a) și anexa nr. II/2 din Legea-cadru nr. 330/2009 și la cele ale art. 3 alin. (1) din cap. II al anexei nr. III la Legea-cadru nr. 284/2010.

117. Cu alte cuvinte, extrăgând din tot acest context sensul întrebării, în măsura în care instanța de trimitere a constatat că începând cu 1 ianuarie 2011 tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar nu a mai fost special reglementat în legile de salarizare adoptate până la data sesizării, a concluzionat că este necesară identificarea reglementării aplicabile, mai exact dacă acesta se calculează prin raportare la salariul de bază sau de încadrare, în funcție de dispoziții legale succesiv adoptate.

118. Această clarificare nu reprezintă o chestiune de drept, în primul rând, pentru că problema nu derivă dintr-una sau mai multe dintre normele evocate în cuprinsul întrebării, premisa fiind tocmai aceea că, prin abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010, tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul sanitar nu a mai avut o reglementare autonomă.

119. Nu în ultimul rând, acest lucru reclamă din partea instanței care judecă litigiul efortul de a realiza un raționament judiciar, prin aplicarea mecanismelor de interpretare a actelor normative, care, de altfel, sunt în atributul său exclusiv. În procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie atributului fundamental al instanțelor, de interpretare și aplicare a legii, ci se limitează la a-i facilita judecătorului eliminarea ambiguităților ori dificultăților de stabilire a rațiunii textelor legale a căror lămurire se solicită.

120. În fine, autorul sesizării adresează Înaltei Curți de Casație și Justiție în cuprinsul primei întrebări solicitarea de a se stabili dacă începând cu 1 ianuarie 2011, ca urmare a abrogării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010, tariful orar pentru gărzile efectuate de personalul medical cu pregătire superioară este cel stabilit potrivit Legii nr. 285/2010 și Ordinului nr. 42/77/2011. Această solicitare poate fi, în opinia instanței de trimitere, rezultatul interpretării întregii suite de norme de drept identificate anterior.

121. O asemenea clarificare nu poate fi cerută instanței supreme. În primul rând, identificarea actului normativ incident în litigiu este necesar legată de limitele investiției și este rolul exclusiv al judecătorului care soluționează litigiul, potrivit art. 22 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care este obligat să stabilească legea aplicabilă unui raport juridic litigios. În al doilea rând, această problemă nu este o veritabilă chestiune de drept și nu se poate susține că prin această întrebare se poate ajunge la înlăturarea neclarității sau ambiguității textelor legale a căror lămurire se solicită, deoarece un eventual răspuns nu are, oricum, valențe interpretative. În al treilea rând, autorul sesizării solicită, în esență, Înaltei Curți de Casație și Justiție realizarea unui exercițiu al principiului aplicării legii civile în timp, adică o delimitare a efectelor actelor normative care au reglementat, succesiv în domeniul salarizării, ceea ce suprimă calitatea întrebării și sustrage instanței de judecată obligația de a judeca.

122. Reamintind că obiectul procedurii prevăzute de aceste dispoziții legale constă în interpretarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unor norme de drept determinate, lacunare sau neclare, se apreciază că instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri, cu însăși determinarea normei juridice aplicabile unui raport juridic, atribuit ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență a instanței de judecată.

123. În raport cu concluzia inadmisibilității primei întrebări adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție, relația condițională pe care a doua întrebare o are cu cea dintâi implică, de asemenea, o concluzie de inadmisibilitate.

124. Astfel, cea de-a doua întrebare își justifică necesitatea, astfel cum este formulată, numai dacă, în urma răspunsului dat celei dintâi, Înalta Curte de Casație și Justiție ajunge la concluzia că „începând cu 1 ianuarie 2011, niciunul dintre actele normative care au reglementat asupra salarizării personalului plătit din fonduri publice — identificate la punctul 1 al sesizării — nu ar mai dispune nicio prevedere asupra modului de stabilire a tarifului orar pentru activitatea de gardă”.

125. Or, în măsura în care nu i se poate cere instanței supreme, în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, să stabilească legea aplicabilă unui raport juridic, în mod evident, premisa răspunsului pentru a doua întrebare nu există.

133. În considerarea argumentelor expuse, având în vedere neîndeplinirea condiției referitoare la existența unei veritabile chestiuni de drept ca obiect al interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, apreciind că nu se mai impune și analizarea celorlalte condiții prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, sesizarea va fi respinsă ca inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă, în Dosarul nr. 1.214/40/2016, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 6 noiembrie 2017.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

